

**Kamer
van Volksvertegenwoordigers**

ZITTING 1986-1987

15 JULI 1987

WETSVOORSTEL

**tot oprichting in het arrondissement Nijvel
van een nieuw gerechtelijk kanton eerste
klasse waarvan de zetel te Ottignies-Louvain-
la-Neuve gevestigd wordt**

(Ingediend door de heer du Monceau)

TOELICHTING

DAMES EN HEREN,

Dit wetsvoorstel heeft tot doel het gerechtelijk kanton Waver te herschikken, dat in het centrum van het arrondissement Nijvel gelegen is en dat wegens zijn uitzonderlijk zware opdracht zowel wat het aantal rechtzoekenden als het aantal eraan toevertrouwde zaken betreft, ongetwijfeld de oprichting, in het centrum van het arrondissement, van een nieuw gerechtelijk kanton 1^e klasse met zetel te Ottignies-Louvain-la-Neuve dringend noodzakelijk maakt.

1) *Huidige toestand van de kantonrechtbanken van het arrondissement Nijvel*

Het arrondissement Nijvel telt thans ongeveer 300 000 inwoners.

Het is in vijf gerechtelijke kantons ingedeeld: Geldenaken, Nijvel, Perwijs, Tubeke en Waver.

Kanton	Aantal inwoners	% bevolking	Klasse
Geldenaken	29 552	9,9	2
Nijvel	103 973	34,7	1
Perwijs	10 916	3,6	2
Tubeke	38 520	12,8	2
Waver	116 511	39,0	1
299 472 (op 1 januari 1986)			

**Chambre
des Représentants**

SESSION 1986-1987

15 JUILLET 1987

PROPOSITION DE LOI

**visant à constituer dans l'arrondissement
de Nivelles un nouveau canton judiciaire
de 1ère classe dont le siège est établi
à Ottignies-Louvain-la-Neuve**

(Déposée par M. du Monceau)

DEVELOPPEMENTS

MESDAMES, MESSIEURS,

La présente proposition de loi a pour objet de réaménager le canton judiciaire de Wavre, situé au centre de l'arrondissement de Nivelles, et dont la charge exceptionnelle tant en ce qui concerne le nombre de justiciables que le nombre des affaires qui lui sont confiées, justifie pleinement la nécessité de créer d'urgence au centre de l'arrondissement un nouveau canton judiciaire de 1ère classe dont le siège est établi à Ottignies-Louvain-la-Neuve.

1) *Situation actuelle des juridictions cantonales de l'arrondissement de Nivelles*

La population actuelle de l'arrondissement de Nivelles est de quelque 300 000 habitants.

L'arrondissement est découpé en cinq cantons judiciaires: Jodoigne, Nivelles, Perwez, Tubize et Wavre.

Canton	Nombre d'habitants	% population	Classe
Jodoigne	29 552	9,9	2
Nivelles	103 973	34,7	1
Perwez	10 916	3,6	2
Tubize	38 520	12,8	2
Wavre	116 511	39,0	1
299 472 (au 1 ^{er} janvier 1986)			

In het arrondissement Nijvel houden vijf magistraten zitting:

- 1 vrederechter en politierechter voor de samengevoegde kantons Geldenaken en Perwijs;
- 1 vrederechter voor Nijvel;
- 1 vrederechter en politierechter voor Tubeke;
- 1 vrederechter voor Waver;
- 1 politierechter voor de kantons Waver en Nijvel.

2) Toestand van het gerechtelijk kanton Waver

Zowel wegens het aantal rechtzoekenden als wegens het aantal zaken dat er aanhangig gemaakt wordt, is het vredegericht Waver een van de belangrijkste en drukste kantongerechten van het land.

Aantal rechtzoekenden

— In België zijn er gemiddeld 43 817 inwoners per kanton en 42 132 inwoners per magistraat.

In het gerechtelijk kanton Waver zijn er ongeveer 120 000 inwoners voor 1 vrederechter.

— Het gerechtelijk kanton Waver, dat uitgestrekter is dan het bestuurlijk kanton, omvat Chaumont-Gistoux (behalve de wijk Longeville), Court-Saint-Etienne (behalve het gehucht Tangissart), Graven, Terhulpen, Lasne (behalve de wijken Maransart en Plancenoit), Mont-Saint-Guibert, Ottignies-Louvain-la-Neuve, Rixensart, Walhain (uitsluitend de wijken Nil-Saint-Vincent en Nil-Saint-Martin), Waterloo (uitsluitend het oude gedeelte van Ohain kadastraal bekend als sectie H) en Waver.

— Opvallend is dat de bevolking van het gerechtelijk kanton Waver sedert 1980 gestadig toeneemt:

1 januari 1980	107 981 inwoners
1 januari 1986	116 511 inwoners

Die bestendige bevolkingsaan groei is goeddeels te verklaren door:

- de nabijheid van de hoofdstad;
- de vestiging van de U.C.L. te Ottignies-Louvain-la-Neuve, een groeipool van intellectuele, culturele en economische bedrijvigheid;
- de vestiging en de ontwikkeling van nieuwe bedrijven, handelszaken en diensten, alsmede van zeer goed uitgeruste sociaal-culturele instellingen.

Daarbij wordt geen rekening gehouden met het feit dat het kanton Waver een groot aantal verblijfhouders telt die niet in het kanton woonachtig zijn: studenten van Louvain-la-Neuve en vreemdelingen met een buitenverblijf.

Aantal zaken die onder het vredegericht Waver ressorteren

Er zij op gewezen dat de vrederechter van Waver zitting heeft in een kantonaal gerecht van eerste klasse aangezien de bevolking er ruim 50 000 inwoners overschrijdt (art. 62, 3°, van het Gerechtelijk Wetboek), dat hij niet met een ander kanton belast is en zich niet bezighoudt met politiezaken, die aan de afzonderlijke politierechtbank van de kantons Waver-Nijvel zijn toevertrouwd.

Cinq magistrats siègent dans l'arrondissement de Nivelles:

- 1 juge de paix et de police pour les cantons regroupés de Jodoigne et Perwez;
- 1 juge de paix pour Nivelles;
- 1 juge de paix et de police pour Tubize;
- 1 juge de paix pour Wavre;
- 1 juge de police pour les cantons de Wavre et Nivelles.

2) Situation du canton judiciaire de Wavre

La Justice de Paix de Wavre est l'une des plus importantes et des plus chargées des juridictions cantonales du pays tant par le nombre de ses justiciables que par le nombre d'affaires qui lui sont confiées.

Nombre de justiciables

— En Belgique, la population moyenne par kanton est de 43 817 habitants et de 42 132 habitants par magistrat.

La population du canton judiciaire de Wavre est de quelque 120 000 habitants pour 1 juge de paix.

— Plus étendu que le canton administratif, le canton judiciaire de Wavre inclut Chaumont-Gistoux (sauf la section de Longueville), Court-Saint-Etienne (sauf le hameau de Tangissart), Grez-Doiceau, La Hulpe, Lasne (sauf les sections de Maransart et Plancenoit), Mont-Saint-Guibert, Ottignies-Louvain-la-Neuve, Rixensart, Walhain (uniquement les sections de Nil-Saint-Vincent et de Nil-Saint-Martin), Waterloo (uniquement l'ancienne partie d'Ohain cadastrée H) et Wavre.

— On constate que la population du canton judiciaire de Wavre est en constante progression depuis 1980:

1 ^{er} janvier 1980	107 981 habitants
1 ^{er} janvier 1986	116 511 habitants

L'expansion démographique constante qui est observée dans cette région s'explique en bonne partie par:

- la proximité de la capitale;
- l'implantation de l'U.C.L. à Ottignies-Louvain-la-Neuve, pôle d'activités intellectuelles, culturelles et économiques;
- l'installation et le développement de nouvelles entreprises, de commerce et de services, ainsi que d'organismes socio-culturels remarquablement équipés.

Il n'est pas tenu compte du fait que le canton de Wavre compte un nombre élevé de résidents non domiciliés dans le canton: étudiants de Louvain-la-Neuve et étrangers ayant une seconde résidence.

Nombre d'affaires relevant de la juridiction de Wavre

Notons que le juge de paix de Wavre siège dans une juridiction cantonale de 1ère classe puisque sa population est très largement supérieure à 50 000 habitants (art. 62, 3° du Code judiciaire), qu'il n'a pas en charge d'autre canton et ne s'occupe pas des affaires de police attribuées au tribunal de police distinct des cantons de Wavre-Nivelles.

Het aantal hangende zaken wijst erop dat de gerechtelijke achterstand in het kanton Waver de jongste jaren fors aan het stijgen is.

Voor het aantal ingeleide geschillen, het percentage op tegenspraak behandelde zaken, het aantal beschikkingen in familiezaken, het aantal processen-verbaal van verzoening en het aantal handelingen van willige rechtspraak staat het gerechtelijk kanton Waver ver aan de spits van alle gerechtelijke kantons van het land.

3) De noodzaak om het kanton Waver te herschikken

Rekening houdend :

- met de uitzonderlijke overbelasting van het Vredege-recht, dat thans een bevolking heeft en een taak die overeenstemmen met meer dan het dubbele van het nationale gemiddelde;

- met het feit dat de titularis van het ambt thans in de praktijk het werk van twee magistraten moet aankunnen;

- met de gevolgen daarvan, namelijk :

- dat de jongste jaren 6 tot 8 maanden en vaak zelfs meer dan één jaar gewacht moet worden om het merendeel van de ingeleide zaken te kunnen pleiten;

- dat bij de rechtzoekenden van Waals-Brabant om diverse en begrijpelijke redenen ongenoegen heerst;

- met de toekomstige vooruitzichten van de streek zowel op demografisch als op sociaal-economisch vlak. Het is volkomen verantwoord in het centrum van het arrondissement een nieuw gerechtelijk kanton op te richten, op grond van de overweging dat :

- men in het algemeen belang moet voorkomen dat de rechtzoekenden van Waals-Brabant, hetzij wegens overbelasting van het gerecht, hetzij wegens de grote afstand, moeilijk toegang krijgen tot een vredegerecht of een politierechtbank, die niet te ver afgelegen is en waar hun problemen en geschillen spoedig kunnen worden beslecht;

- met een bevolking van circa 120 000 inwoners die nog voortdurend toeneemt, het bevolkingscijfer van het kanton Waver hoog genoeg is om dat kanton in twee kantons 1ste klasse te verdelen;

- het dringend en noodzakelijk is het centrum van Waals-Brabant een nieuw kanton op te richten dat de opdrachten van de huidige kantons Nijvel en Waver in toereikende mate kan overnemen;

- het noodzakelijk is tot een evenwichtige verdeling te komen van de belasting van de gerechtelijke kantons binnen een arrondissement dat vooral gekenmerkt wordt door zijn uitgestrektheid in de lengte: de twee uiteinden ervan zijn via de weg ongeveer 100 kilometer van elkaar verwijderd.

4) De keuze van Ottignies-Louvain-la-Neuve

Ottignies-Louvain-la-Neuve is als universiteitsstad, als groeipool en als intellectueel, cultureel, sociaal-economisch en geografisch centrum van het arrondissement Nijvel de aangewezen plaats voor de vestiging van die nieuwe kantonale rechtbank.

Le nombre des affaires pendantes indique qu'au cours de ces dernières années, l'arriéré judiciaire du canton de Wavre progresse rapidement.

Quant au nombre d'affaires contentieuses introduites, à savoir le pourcentage d'affaires contradictoires, le nombre des ordonnances en matière familiale, les procès-verbaux de conciliation et les actes de juridiction gracieuse, le canton judiciaire de Wavre vient largement en tête de l'ensemble des cantons judiciaires du pays.

3) La nécessité de réaménager le canton judiciaire de Wavre

Compte tenu :

- de l'encombrement exceptionnel de la Justice de Paix qui a actuellement une population et une charge qui correspondent à plus du double des moyennes nationales;

- qu'en l'état actuel, le titulaire de la charge est virtuellement amené à effectuer le travail de 2 magistrats à lui seul;

- des conséquences que cette situation entraîne, à savoir :

- un délai d'attente de 6 à 8 mois, souvent même plus d'un an, au cours de ces dernières années, pour pouvoir plaider la plupart des affaires introduites;

- des insatisfactions diverses et compréhensibles de la part des justiciables du Brabant Wallon;

- des perspectives futures de la région tant sur le plan démographique, que social et économique. Il est pleinement justifié de constituer un nouveau canton judiciaire au centre de l'arrondissement, compte tenu que :

- dans l'intérêt général, il faut éviter que, soit par encombrement, soit par éloignement, les justiciables du Brabant Wallon n'aient pas un accès suffisamment aisé à une Justice de Paix et à un Tribunal de Police qui leur soient proches et où ils puissent trouver une réponse rapide à leurs problèmes ou à leurs litiges;

- avec une population de quelque 120 000 habitants et en croissance constante, le canton de Wavre a une population suffisante pour être divisé en deux cantons de 1ère classe;

- il est urgent et nécessaire de former un nouveau canton au centre du Brabant Wallon qui puisse décharger dans une mesure suffisante les actuels cantons de Nivelles et de Wavre;

- il est nécessaire d'assurer une répartition équilibrée des charges des cantons judiciaires à l'intérieur de l'arrondissement dont la principale caractéristique est son étendue en longueur: quelque 100 km séparent ses deux extrémités par le réseau routier.

4) Le choix d'Ottignies-Louvain-la-Neuve

Ville universitaire, pôle d'attraction et de développement intellectuel, culturel, social et économique, centre géographique de l'arrondissement de Nivelles, Ottignies-Louvain-la-Neuve sied parfaitement pour devenir le siège de cette nouvelle juridiction cantonale.

Bovendien zij erop gewezen dat dit nieuwe kanton bij machte zou zijn een gedeelte van de bevolking van de overbevolkte gerechtelijke kantons Nijvel en Waver op een efficiënte manier op te vangen; dat de gemeenten die het kanton zouden samenstellen, zowel wat het eigen aanvoelen, de tradities en de verbindingen als wat de historische verbondenheid betreft een homogeen geheel zouden vormen; dat Ottignies-Louvain-la-Neuve, gelet op het voortdurend toenemende bevolkingscijfer, de snelle ontwikkeling van de verstedelijkte zone en van de industriële, wetenschappelijke en researchzones, aangewezen is om het voornaamste probleem waarmee het centrum van Waals-Brabant te kampen heeft, met name de overbelasting van het vrederecht, op passende wijze op te lossen.

Het onderhavige wetsvoorstel zal het arrondissement Nijvel een nieuw aanschijn geven. Hoewel het aantal kantons niet gewijzigd wordt, moet toch worden gewezen op:

— de oprichting van het nieuwe kanton 1ste klasse Ottignies-Louvain-la-Neuve;

— de samenvoeging van de kantons 2de klasse Geldenaken en Perwijs tot een nieuw kanton 1ste klasse waarvan de zetel, overeenkomstig het wetsontwerp tot wijziging van het bijvoegsel bij het Gerechtelijk Wetboek (Stuk Kamer n° 484/1-1985-1986), te Geldenaken gevestigd wordt.

De oprichting van het nieuwe gerecht te Ottignies-Louvain-la-Neuve resulteert evenwel niet in de benoeming van een bijkomende magistraat.

In elk van de betrokken kantons zou de magistraat immers zowel met de zaken van het vrederecht als met de politiezaken worden belast, wat niet alleen strookt met artikel 60 van het Gerechtelijk Wetboek doch tevens een nieuw evenwicht schept in de taken van alle magistraten.

Ten slotte beantwoordt dit wetsvoorstel aan de behoefte om de territoriale bevoegdheid van de rechtbanken aan te passen aan de nieuwe entiteiten die door de samenvoeging van gemeenten ontstaan zijn.

WETSVOORSTEL

Enig artikel

Het bijvoegsel bij het Gerechtelijk Wetboek dat opgenomen is in de wet van 10 oktober 1967 houdende het Gerechtelijk Wetboek wordt gewijzigd als volgt:

Artikel 1

a) § 65 wordt vervangen door de volgende bepaling:

« De gemeenten Bevekom, Chastre, Chaumont-Gistoux, Hélécine, Incourt, Geldenaken, Orp-Jauche, Perwijs, Ramillies, Walhain vormen een gerechtelijk kanton; de zetel van het gerecht is gevestigd te Geldenaken. »

b) § 66 wordt vervangen door de volgende bepaling:

Il convient en outre de souligner que ce nouveau canton serait à même de décharger efficacement les cantons judiciaires surpeuplés de Nivelles et de Wavre; que les communes qui le composeraient formeraient un ensemble homogène tant au point de vue des sensibilités locales, des traditions, des liens de communication que des affinités historiques; qu'enfin, compte tenu de sa population en constante progression, du développement rapide de sa zone urbaine et de ses zonings industriels, scientifiques et de recherche, Ottignies-Louvain-la-Neuve répond adéquatement au problème prioritaire du centre du Brabant Wallon, à savoir l'encombrement de sa Justice de Paix. Enfin, Ottignies-Louvain-la-Neuve a les possibilités d'infrastructure nécessaires à l'installation de cette Justice de Paix.

La présente proposition de loi donne une nouvelle physionomie à l'arrondissement de Nivelles. En effet, si le nombre de cantons n'est pas modifié, il faut cependant observer:

— la constitution du nouveau canton de 1ère classe d'Ottignies-Louvain-la-Neuve;

— la fusion des cantons de 2ème classe de Jodoigne et de Perwez en un nouveau canton de 1ère classe dont le siège est établi à Jodoigne conformément au projet de loi modifiant l'Annexe au Code judiciaire (Doc. Chambre n° 484/1-1985-1986).

La constitution de la nouvelle juridiction d'Ottignies-Louvain-la-Neuve n'entraîne pas cependant la nomination d'un magistrat supplémentaire.

En effet, dans chaque canton, le même magistrat serait chargé tant des affaires de la Justice de Paix que des affaires de police, ce qui non seulement est conforme à l'article 60 du Code judiciaire, mais également rééquilibre les charges de l'ensemble des magistrats.

Enfin, cette proposition de loi répond à la nécessité d'adapter la compétence territoriale des juridictions aux nouvelles entités créées par la fusion des Communes.

Y. DU MONCEAU

PROPOSITION DE LOI

Article unique

L'Annexe au Code judiciaire figurant à la loi du 10 octobre 1967 contenant le Code judiciaire est modifiée comme suit:

Article 1er

a) Le § 65 est remplacé par la disposition suivante:

« Les Communes de Beauvechain, Chastre, Chaumont-Gistoux, Hélécine, Incourt, Jodoigne, Orp-Jauche, Perwez, Ramillies, Walhain forment un canton judiciaire dont le siège est établi à Jodoigne ».

b) Le § 66 est remplacé par la disposition suivante:

« De gemeenten Court-Saint-Etienne, Genappe, Lasne, Mont-Saint-Guibert, Ottignies-Louvain-la-Neuve, Villers-la-Ville vormen een gerechtelijk kanton; de zetel van het gerecht is gevestigd te Ottignies-Louvain-la-Neuve ».

c) § 67 wordt vervangen door de volgende bepaling:

« De gemeenten Eigenbrakel, Nijvel, Waterloo vormen een gerechtelijk kanton; de zetel van het gerecht is gevestigd te Nijvel ».

d) § 68 wordt vervangen door de volgende bepaling:

« De gemeenten Kasteelbrakel, Ittre, Rebecq, Tubeke vormen een gerechtelijk kanton; de zetel van het gerecht is gevestigd te Tubeke ».

e) § 69 wordt vervangen door de volgende bepaling:

« De gemeenten Graven, Rixensart en Waver vormen een gerechtelijk kanton; de zetel van het gerecht is gevestigd te Waver ».

Art. 3

Punt 8 wordt weggelaten.

Art. 4

In punt 6 wordt het woord « Perwijs » vervangen door de woorden « Ottignies-Louvain-la-Neuve. »

12 juni 1987.

« Les Communes de Court-Saint-Etienne, Genappe, Lasne, Mont-Saint-Guibert, Ottignies-Louvain-la-Neuve, Villers-la-Ville forment un canton judiciaire dont le siège est établi à Ottignies-Louvain-la-Neuve ».

c) Le § 67 est remplacé par la disposition suivante:

« Les Communes de Braine-l'Alleud, Nivelles, Waterloo forment un canton judiciaire dont le siège est établi à Nivelles ».

d) Le § 68 est remplacé par la disposition suivante:

« Les Communes de Braine-le-Château, Ittre, Rebecq, Tubize forment un canton judiciaire dont le siège est établi à Tubize ».

e) Le § 69 est remplacé par la disposition suivante:

« Les Communes de Grez-Doiceau, La Hulpe, Rixensart, Wavre forment un canton judiciaire dont le siège est établi à Wavre ».

Art. 3

Le point 8 est supprimé.

Art. 4

Au point 6, le mot « Perwez » est remplacé par le mot « Ottignies-Louvain-la-Neuve ».

12 juin 1987.

Y. DU MONCEAU